

EduZone - Pachet companion pentru implementarea AAC

Instrumente imprimabile pentru școli, cadre didactice, terapeuți, părinți și parteneri de proiect

Titlul proiectului	EduZone. Inclusive communication for all
Acronimul proiectului	AAC ZONE
Numărul proiectului	2025-1-RO01-KA220-SCH-000353640
Program	Erasmus+ KA220-SCH Cooperation Partnership in School Education
Legătura cu pachetul de lucru	WP5 Dissemination and sustainability, în conexiune cu activitatea curriculară din WP2, formarea din WP3 și platforma digitală din WP4
Organizația responsabilă pentru acest rezultat	Phoenix Knowledge Wings gGmbH
Tipul documentului	Pachet companion pentru Curriculum Integration Guide
Utilizare recomandată	Tipăriți instrumentele selectate, adaptați-le local și încărcați dovezile partenerilor în fluxul EduZone de diseminare și susținabilitate

Versiune română de lucru pentru utilizare în proiect și pentru validare de către parteneri.

Cum se utilizează acest pachet companion

Acest pachet companion este conceput ca extensie practică a EduZone Curriculum Integration Guide. El nu înlocuiește evaluarea profesională, terapia logopedică, procedurile școlare locale sau legislația națională. Funcția lui este să ajute școlile să treacă de la acordul general că AAC este importantă la acțiuni clare, documentate și repetabile în clasă.

Scopul acestui pachet companion

Acest pachet transformă ghidul EduZone de integrare curriculară în modele practice și imprimabile pe care școlile le pot folosi pentru planificare, testare în clasă, cooperare cu părinții, monitorizare, raportare și diseminare.

Contents at a glance

Nr.	Anexă	Utilizare principală
1	School readiness checklist	Pentru directori, coordonatori și echipe înaintea primului pilot
2	30-60-90 day AAC implementation roadmap	Pentru planificarea unei rute școlare etapizate
3	Individual AAC profile sheet	Pentru descrierea accesului la comunicare al elevului
4	AAC routine audit	Pentru verificarea situațiilor zilnice din școală
5	Lesson adaptation template	Pentru cadre didactice care adaptează o lecție
6	Parent-school communication bridge	Pentru conectarea rutinelor de la școală și de acasă
7	Weekly observation sheet	Pentru monitorizare cu sarcină administrativă redusă
8	Learner agency monitoring sheet	Pentru observarea alegerii, vocii și participării
9	Behaviour as communication decision tree	Pentru răspuns înainte de etichetarea comportamentului
10	Low-resource AAC action sheet	Pentru școli cu timp, imprimare sau dispozitive limitate
11	Minimum viable classroom AAC kit	Pentru pregătirea unui set de pornire în clasă
12	Partner evidence log for reporting	Pentru documentare de proiect și diseminare
13	Case study writing template	Pentru exemple ale partenerilor și încărcare pe platformă
14	30-minute dissemination workshop plan	Pentru personalul școlii, părinți și stakeholderi locali

Anexa 1. Listă de verificare a pregătirii școlii

Când se utilizează acest instrument

Folosiți acest instrument înainte ca școala să înceapă un pilot AAC, deoarece ajută echipa să verifice dacă elementele de bază sunt pregătite înainte de a cere profesorilor, elevilor și familiilor să schimbe practica.

Verificare	Domeniu	Ce trebuie confirmat
☐	Leadership și consimțământ	Există o persoană de contact desemnată în școală pentru coordonarea pilotului, iar procedurile de informare sau consimțământ pentru familie sunt clare.
☐	Selectarea elevului	Școala a identificat unul sau doi elevi a căror participare s-ar putea îmbunătăți prin rutine sprijinite de AAC.
☐	Contribuție profesională	Un logoped, un profesor de sprijin, un psiholog sau un specialist relevant poate oferi orientare pentru primii pași.
☐	Rutină de clasă	Pilotul se concentrează pe o rutină reală, cum ar fi sosirea, începutul lecției, solicitarea pauzei, lucrul în grup sau plecarea acasă.
☐	Parteneri de comunicare	Cel puțin un profesor, asistent, terapeut sau părinte înțelege cum să aștepte, să modeleze, să confirme și să extindă comunicarea.
☐	Acces și vizibilitate	Tabla de comunicare, dispozitivul sau suportul vizual este vizibil, accesibil și disponibil în timpul rutinei, nu păstrat separat.
☐	Opțiuni cu resurse reduse	Există o versiune pe hârtie sau alb-negru în cazul în care accesul digital, imprimarea sau dispozitivele sunt limitate.
☐	Moment de revizuire	Este stabilită o dată pentru a revizui ce s-a schimbat, ce nu a funcționat și ce sprijin este necesar în continuare.

Notă practică

O școală este suficient de pregătită pentru a începe atunci când poate proteja accesul la comunicare, poate alege o rutină, poate sprijini cel puțin un adult și poate revizui un indicator al agency-ului elevului după prima săptămână.

Anexa 2. Foaie de parcurs AAC pentru 30-60-90 de zile

Când se utilizează acest instrument

Folosiți acest instrument ca rută de planificare pentru o școală nouă sau o clasă nouă. Scopul nu este schimbarea simultană a tuturor elementelor, ci transformarea AAC într-o practică vizibilă, utilizabilă și revizibilă în viața obișnuită a școlii.

Perioadă	Focalizare	Acțiune principală	Dovadă așteptată
Zilele 1-30	Cartografierea nevoilor și alegerea unei rutine pilot	Identificați un elev, o rutină, un obiectiv de comunicare și un adult care poate sprijini colegii.	Un profil de elev, o tablă de rutină și o dată pentru revizuire.
Zilele 31-60	Utilizarea AAC în momente zilnice de clasă	Modelați comunicarea, așteptați răspunsuri, documentați alegeri, refuzuri, cereri de ajutor și participare cu colegii.	Note săptămânale de observație și un mesaj punte între părinte și școală.
Zilele 61-90	Revizuire, adaptare și diseminare	Ajustați vocabularul, adăugați exemple locale, pregătiți o scurtă poveste de caz și împărtășiți ruta cu o altă clasă sau școală parteneră.	Un scurt studiu de caz, un model revizuit și o acțiune de diseminare.

Utilizare în atelier

Această foaie de parcurs poate fi tipărită ca fișă de planificare pe o pagină în timpul formării personalului, deoarece transformă expresia generală „avem nevoie de AAC” într-o decizie imediată pentru următoarele 30 de zile de clasă.

Anexa 3. Fișă individuală de profil AAC

Când se utilizează acest instrument

Folosiți acest instrument pentru a descrie accesul elevului la comunicare în limbaj obișnuit, înainte de alegerea instrumentelor, simbolurilor, rutinelor sau resurselor digitale.

Câmp de profil	Note
Numele sau codul elevului	
Vârsta / clasa	
Limbile utilizate la școală și acasă	
Puncte forte de comunicare deja observate	
Vorbire actuală, gesturi, semne, simboluri, dispozitiv sau alte metode	
Situații în care comunicarea este mai ușoară	
Situații în care comunicarea se blochează	
Modalități prin care elevul spune da, nu, stop, ajutor, mai mult, gata sau pauză	
Persoane importante de implicat	
Primul obiectiv AAC pentru următoarele două săptămâni	

Notă de respect

Acest profil trebuie să descrie ce poate deja face elevul și ce trebuie să schimbe adulții, nu doar ceea ce elevul nu poate face.

Anexa 4. Audit al rutinelor AAC

Când se utilizează acest instrument

Folosiți acest instrument pentru a verifica dacă AAC este prezentă pe parcursul zilei reale de școală, nu doar în terapie, evaluare sau sesiuni speciale.

Rutină	Întrebare privind accesul la comunicare	Următoarea adaptare
Sosirea	Poate elevul să salute, să aleagă unde se așază, să spună cum se simte sau să ceară ajutor?	
Începutul lecției	Poate elevul să spună știu, nu știu, repetă, așteaptă, te rog sau e rândul meu?	
Lucru în grup	Poate elevul să aleagă un rol, să întrebe un coleg, să comenteze, să glumească sau să refuze în siguranță o sarcină?	
Pauză	Poate elevul să intre într-un joc, să ceară spațiu, să semnaleze tachiarea sau să ceară ajutor?	
Prânz	Poate elevul să aleagă mâncare, să spună da, nu, mi-e sete, mai mult sau gata?	
Evaluare	Poate elevul să arate ce știe fără să fie limitat la vorbire sau scris de mână?	
Plecarea acasă	Poate elevul să arate ce s-a întâmplat azi și ce își dorește mâine?	

Anexa 5. Model de adaptare a lecției

Când se utilizează acest instrument

Folosiți acest instrument când un cadru didactic dorește să adapteze o lecție obișnuită fără a reproiecta întregul curriculum.

Câmp de planificare	Notele profesorului
Tema lecției	
Obiectivul principal de învățare	
Obiectivul de comunicare	
Cuvinte, simboluri sau semne necesare înainte de începerea lecției	
Moment în care elevul poate alege	
Moment în care elevul poate cere ajutor sau repetare	
Moment în care elevul poate contribui în grup	
Adaptare necesară pentru evaluare	
Ce adult va modela comunicarea	
Cum va fi observată participarea	

Regulă de adaptare

O lecție adaptată nu scade nivelul de așteptare față de elev. Ea adaugă o cale de comunicare, astfel încât elevul să poată gândi, întreba și arăta ce știe.

Anexa 6. Punte de comunicare părinte-școală

Când se utilizează acest instrument

Folosiți acest instrument pentru a conecta rutinele AAC de la școală cu situațiile de acasă, fără a cere familiilor să devină terapeuți sau să producă rapoarte scrise lungi.

Câmp punte	Notă scurtă
Săptămâna aceasta la școală am folosit AAC pentru	
Elevul a comunicat folosind	
Un moment reușit a fost	
Un moment dificil a fost	
Acasă, familia poate încerca aceeași comunicare în timpul	
Cuvinte, simboluri sau alegeri utile de adăugat	
Observație sau întrebare din partea familiei	
Răspunsul școlii sau următorul pas	

Notă de respect pentru familie

O punte eficientă între părinte și școală folosește un limbaj scurt, concret și fără judecată, deoarece familiile au nevoie de informații utilizabile, nu de jargon profesional.

Anexa 7. Fișă săptămânală de observație

Când se utilizează acest instrument

Folosiți acest instrument pentru a înregistra schimbări vizibile în comunicare fără a transforma monitorizarea într-o sarcină administrativă grea.

Zi	Rutină observată	Încercare de comunicare	Răspunsul adultului	Următoarea ajustare
Luni				
Marți				
Miercuri				
Joi				
Vineri				

Regulă de observație

Înregistrați un moment real de comunicare pe zi. Cinci observații oneste sunt mai utile decât un formular lung completat fără dovezi din clasă.

Anexa 8. Fișă de monitorizare a agency-ului elevului

Când se utilizează acest instrument

Folosiți acest instrument pentru a urmări dacă AAC crește alegerea, refuzul, întrebările, participarea și auto-reprezentarea, nu doar numărul de răspunsuri conduse de adult.

Nivel de agency	Semn observabil	Dovadă în această săptămână	Srijin următor
Sunt observat	Adulții răspund la semnale și încercări de comunicare.		
Pot alege	Elevul selectează activități, parteneri, instrumente, locuri sau pauze.		
Pot întreba	Elevul cere ajutor, repetare, timp, acces sau clarificare.		
Pot refuza	Elevul spune nu, stop, nu acum, prea mult, gata sau pauză.		
Pot participa	Elevul ia rândul, comentează, glumește, răspunde sau contribuie în grup.		
Pot conduce	Elevul explică preferințe, stabilește obiective sau îi ajută pe ceilalți să îi înțeleagă vocea.		

Anexa 9. Arbore decizional: comportamentul ca formă de comunicare

Când se utilizează acest instrument

Folosiți acest instrument când un comportament este interpretat ca refuz, perturbare sau lipsă de cooperare, iar echipa trebuie să verifice mai întâi accesul la comunicare.

Pas	Întrebare	Interpretare practică
Ce s-a întâmplat?	Descrieți comportamentul neutru, fără etichete precum leneș, obraznic, manipulator sau încăpățânat.	
Ce trebuia să facă elevul?	Verificați dacă instrucțiunea, sarcina, tranziția sau așteptarea socială a fost clară și accesibilă.	
A avut elevul o cale de comunicare?	Verificați dacă erau disponibile ajutor, pauză, prea greu, repetă, stop, da, nu, gata sau o altă alegere.	
Suportul AAC era accesibil și acceptat?	Verificați dacă tabla, dispozitivul, simbolul, semnul sau sprijinul partenerului era disponibil fizic și social.	
Ce răspuns al adultului a ajutat?	Înregistrați dacă așteptarea, modelarea, oferirea de alegeri, reducerea încărcării lingvistice sau schimbarea sarcinii a îmbunătățit participarea.	
Ce trebuie schimbat data viitoare?	Adaptați rutina, vocabularul, așezarea, timpul, încărcarea senzorială, rolul colegului sau promptul adultului înainte de a repeta aceeași cerință.	

Avertisment etic

Accesul la AAC nu trebuie retras ca pedeapsă, deoarece comunicarea face parte din participare, siguranță și demnitate.

Anexa 10. Fișă de acțiune AAC cu resurse reduse

Când se utilizează acest instrument

Folosiți acest instrument când o școală are timp, personal, imprimare, internet sau dispozitive limitate, dar dorește totuși să înceapă responsabil.

Constrângere	Răspuns cu resurse reduse
Dacă astăzi nu există dispozitiv	Folosiți o tablă pe hârtie cu cuvinte de bază, emoții, ajutor, pauză, da, nu, mai mult și gata.
Dacă imprimarea este limitată	Tipăriți o tablă comună pentru clasă, plastificați doar tabla de bază și reutilizați aceeași rutină vizuală la mai multe discipline.
Dacă profesorii au puțin timp	Adăugați AAC la o rutină repetată, în loc să creați o activitate nouă.
Dacă adulții nu sunt siguri ce să spună	Folosiți secvența: întreabă, fă pauză, indică, așteaptă, confirmă și extinde.
Dacă părinții sunt supraîncărcați	Trimiteți un singur exemplu scurt din săptămână și o situație de acasă care poate fi încercată.
Dacă școala nu este pregătită pentru implementare completă	Pilotați într-o singură clasă, colectați o poveste de caz și decideți următorul pas mic.

Anexa 11. Set minim viabil AAC pentru clasă

Când se utilizează acest instrument

Folosiți acest instrument pentru a pregăti un mic set de pornire pentru o clasă, fără a aștepta o soluție digitală perfectă.

Element	Scop
Tablă de comunicare de bază	Include da, nu, ajutor, mai mult, gata, stop, pauză, așteaptă, repetă, aleg, nu înțeleg.
Bandă pentru emoții și reglare	Include calm, obosit, îngrijorat, furios, prea tare, prea mult, am nevoie de pauză.
Card întâi-apoi	Sprijină tranziții previzibile fără explicații verbale lungi.
Tablă de alegeri	Permite elevilor să aleagă sarcina, partenerul, materialul, locul sau pauza.
Mini-notă școală-acasă	Conectează o rutină de la școală cu o rutină de acasă în fiecare săptămână.
Card de observație	Înregistrează un moment de agency și un sprijin adult care a ajutat.
Card pentru interacțiune cu colegii	Sprijină luarea rândului, întrebarea unui coleg, intrarea într-un joc și comentarea.

Anexa 12. Jurnal de dovezi pentru raportarea partenerilor

Când se utilizează acest instrument

Folosiți acest instrument pentru a colecta dovezi de proiect utile pentru diseminare, sustenabilitate și raportare Erasmus+, fără a vă baza doar pe fotografii sau liste de prezență.

Câmp de dovadă	Notă a partenerului
Organizația parteneră	
Țară / regiune	
Școală sau context local	
Anexa utilizată din acest pachet	
Moment de agency al elevului observat	
Reflecția profesorului sau terapeutului	
Feedback din partea familiei sau elevului, dacă este disponibil	
Adaptare făcută pentru limba, curriculumul sau resursele locale	
Dovadă stocată cu consimțământ	
Recomandare pentru o altă școală	

Valoare pentru raportare

Un jurnal scurt de dovezi ajută proiectul să arate transferabilitate, nu doar livrarea activităților. El înregistrează ce s-a schimbat în practică și ce ar putea reutiliza o altă școală.

Anexa 13. Model pentru redactarea unui studiu de caz

Când se utilizează acest instrument

Folosiți acest instrument pentru a pregăti un exemplu scurt, anonimizat și transferabil pentru platforma EduZone, evenimentele de diseminare sau raportul final.

Element al studiului de caz	Text de lucru
Titlul cazului	
Țara și contextul școlii	
Profilul elevului în termeni anonimizați	
Bariera inițială de participare	
Sprijin AAC selectat	
Rutină de clasă schimbată	
Ce au făcut adulții diferit	
Ce a putut face elevul după schimbare	
Ce nu a funcționat imediat	
Lecție de adaptare locală pentru alte școli	
Verificarea consimțământului și a confidențialității finalizată	

Stil de redactare

Un studiu de caz util este suficient de specific pentru a fi credibil, dar suficient de anonimizat pentru a proteja elevul, familia și școala.

Anexa 14. Plan pentru un atelier de diseminare de 30 de minute

Când se utilizează acest instrument

Folosiți acest instrument pentru o scurtă ședință cu personalul, o sesiune cu părinții, un eveniment local cu stakeholderi sau o activitate de diseminare a partenerilor.

Timp	Activitate	Instrucțiune pentru facilitator
0-5 min	De ce contează AAC	Explicați că AAC se referă la participare, agency și acces la învățare, nu doar la instrumente.
5-10 min	Un scenariu de elev	Prezentați o situație de clasă anonimizată în care accesul la comunicare schimbă participarea.
10-17 min	Încercați tabla	Participanții folosesc o tablă simplă de comunicare pentru a alege, a întreba, a refuza și a comenta.
17-23 min	Adaptați o rutină	Grupurile mici aleg sosirea, începutul lecției, lucrul în grup, pauza sau plecarea acasă și adaugă sprijin AAC.
23-28 min	Planificați următorul pas	Fiecare participant scrie o acțiune pe care o poate încerca în săptămâna următoare.
28-30 min	Colectați dovezi	Facilitatorul explică modul în care se documentează un moment de agency al elevului și cum se împărtășește cu echipa proiectului.

Regulă de diseminare

Un eveniment de diseminare puternic nu doar prezintă proiectul. El oferă participanților un instrument pe care îl pot folosi a doua zi și o modalitate de a trimite dovezi înapoi către EduZone.

Surse de sprijin și orientare suplimentară

Următoarele organizații și cadre pot sprijini școlile și partenerii de proiect cu orientare suplimentară. Ele sunt incluse ca puncte de referință pentru învățare profesională și identificarea resurselor; nu înlocuiesc procedurile naționale sau judecata profesională locală.

Sursă	De ce este utilă pentru acest pachet
ASHA Practice Portal	Orientare privind AAC, evaluare și intervenție pentru profesioniștii din domeniul limbajului și comunicării.
CAST UDL Guidelines	Cadru Universal Design for Learning pentru implicare, reprezentare, acțiune și expresie.
ISAAC	Rețea internațională AAC, webinare și comunitate profesională globală.
Communication Matters	Informații despre AAC, resurse pentru acces la comunicare și orientare practică.
European Agency for Special Needs and Inclusive Education	Resurse europene privind educația incluzivă, politicile educaționale și învățarea profesională.
Education Endowment Foundation	Ghiduri privind comportamentul și managementul clasei, utile pentru prevenție, rutine și consecvență.

Notă privind utilizarea și adaptarea

Acest pachet companion este intenționat modular. Partenerii pot traduce instrumente individuale, le pot simplifica pentru școli locale sau pot încărca versiuni adaptate pe platforma EduZone, cu respectarea confidențialității elevilor, a consimțământului și a procedurilor naționale.